Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав

2 април 2020 година*

„Преюдициално запитване — Конкуренция — Картели — Член 101, параграф 1 ДФЕС — Платежни картови схеми — Междубанково споразумение, определящо размера на обменната такса — Споразумение за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ и „с оглед на резултата“ — Понятие за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“

По дело C-228/18

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Kúria (Върховен съд, Унгария) с акт от 6 март 2018 г., постъпил в Съда на 3 април 2018 г., в рамките на производство по дело

Gazdasági Versenyhivatal

срещу

Budapest Bank Nyrt.,

ING Bank NV Magyarországi Fióktelepe,

OTP Bank Nyrt.,

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.,

Magyar Külkereskedelmi Bank Zrt.,

ERSTE Bank Hungary Zrt.,

Visa Europe Ltd,

MasterCard Europe SA,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: E. Regan (докладчик), председател на състава, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: M. Bobek,

секретар: R. Şereş, администратор,

* Език на производството: унгарски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 юни 2019 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за Gazdasági Versenyhivatal, от A. Kőhalmi и M. Nacsa, в качеството на представители,

– за Budapest Bank Nyrt., първоначално от L. Wallacher, а впоследствие от A. Kékuti, ügyvédek,

– за ING Bank NV Magyarországi Fióktelepe, от A. Kőmíves, ügyvéd,

– за OTP Bank Nyrt., от L. Réti и P. Mezei, ügyvédek,

– за Kereskedelmi és Hitelbank Zrt., от Z. Hegymegi-Barakonyi, ügyvéd,

– за Magyar Külkereskedelmi Bank Zrt., от S. Szendrő, ügyvéd,

– за ERSTE Bank Hungary Zrt., от L. Wallacher, ügyvéd,

– за Visa Europe Ltd, от Z. Marosi и G. Fejes, ügyvédek,

– за MasterCard Europe SA, от E. Ritter, ügyvéd,

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér, G. Koós и G. Tornyai, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от F. Castilla Contreras, V. Bottka и I. Zaloguin, в качеството на представители,

– за Надзорния орган на ЕАСТ, от M. Sánchez Rydelski, C. Zatschler, C. Simpson и C. Howdle, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 септември 2019 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 101, параграф 1 ДФЕС.

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Gazdasági Versenyhivatal (Комисия за защита на конкуренцията, Унгария), от една страна, и от друга страна — шест финансови институции, а именно Budapest Bank Nyrt., унгарското дъщерно дружество на ING Bank NV, OTP Bank Nyrt., Kereskedelmi és Hitelbank Zrt., Magyar Külkereskedelmi Bank Zrt. и ERSTE Bank Hungary Zrt., както и две дружества, предоставящи услуги за плащания с карта, а именно Visa Europe Ltd. (наричано по-нататък „Visa“) и MasterCard Europe SA (наричано по-нататък „MasterCard“), относно решение на Комисията за защита на конкуренцията, с което същата установява наличието на антиконкурентно споразумение за обменните такси.

Унгарското право

3 Съгласно член 11, параграф 1 от Tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Закон № LVII от 1996 г. за забрана на нелоялните търговски практики и на ограничаването на конкуренцията, наричан по-нататък „Закон относно нелоялните търговски практики“):

„Забраняват се споразуменията между предприятия, съгласуваните практики и решенията на сдружения, съставени от предприятия, учредени по силата на свободата на сдружаване, на публичноправни субекти, съставени от предприятия, на сдружения на предприятия и на други подобни образувания, съставени от предприятия […], които имат за своя цел или които имат или могат да имат за резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията. Не са такива споразумения сключените между предприятия, които не са независими едно от друго“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

4 От акта за преюдициално запитване е видно, че в средата на 90-те години Visa и MasterCard или съответните им праводатели, по силата на техните вътрешни правила позволяват финансовите институции — издатели на техните карти (наричани по-нататък „банките издатели“), от една страна, и финансовите институции, предоставящи на търговците услуги, които им позволяват да приемат тези карти като средство за плащане (наричани по-нататък „акцептиращите банки“), от друга страна, да определят съвместно размера на националните такси, известни като „обменни“, между посочените банки издатели и акцептиращите банки, т.е. сумата, плащана от вторите на първите, когато е извършена операция по плащане с карта.

5 През 1995 г. и 1996 г. банките, навлезли в сектора на услугите за плащане с карта, въвеждат многостранно сътрудничество (наричано по-нататък „Форумът“), в рамките на което са обсъждани, за всеки отделен случай, различни въпроси, за които е счетено, че е необходимо сътрудничество в този сектор.

6 В рамките на Форума на 24 април 1996 г., след множество преговори, седем банки, повечето от които са се присъединили към схемата за картови плащания, въведена от Visa и MasterCard, и които представляват голяма част от националния пазар на банките издатели и на акцептиращите банки, приемат текст на споразумение (наричано по-нататък „споразумението ТОТ“) относно определянето, по категории търговци, на минималния размер на единната такса за обслужване, която трябва да бъде заплащана от последните (наричана по-нататък „ТОТ“). Впоследствие, на 28 август 1996 г., те сключват споразумение, влязло в сила на 1 октомври 1996 г., с което въвеждат единен размер на многостранната обменна такса във връзка с плащанията, извършвани посредством картите, издадени от банка, която е член на схемата за картови плащания, предложена от Visa или от MasterCard (наричано по-нататък „споразумението МОТ“). Kereskedelmi és Hitelbank договаря споразумението МОТ за сметка на Visa и на MasterCard, и същите го прилагат.

7 В крайна сметка споразумението ТОТ не е подписано от тези седем банки, но обменната такса, посочена в споразумението МОТ като елемент на разход, повлиява косвено върху определянето на размера на ТОТ. В частност таксите, посочени в споразумението МОТ, са действали като долна граница за намалението на ТОТ. Впрочем преследването на целите, определени в проекта на споразумението ТОТ, е изиграло роля в сключването на споразумението МОТ и в изчисляването на единните ставки по отношение на Visa и MasterCard, макар че тези цели впоследствие не са били осъществени.

8 С времето други банки, заинтересовани от сектора на услугите за картови плащания, се присъединяват към споразумението МОТ и към дейностите на Форума, така че броят на банките — страни по посоченото споразумение, които са засегнати от делото по главното производство, през 2006 г. достига 22.

9 Споразумението МОТ е все още в сила към 31 януари 2008 г., когато Комисията за защита на конкуренцията започва процедурата във връзка с него.

10 Споразумението МОТ е прекратено, считано от 30 юли 2008 г.

11 В решение от 24 септември 2009 г. (наричано по-нататък „решението на Комисията за защита на конкуренцията“), Комисията за защита на конкуренцията констатира, първо, че като са определили равнището и структурата на многостранната обменна такса, приложима еднообразно за Visa и за MasterCard, както и за всички банки, второ, като са предвидили рамка за такова споразумение във вътрешните си правила, и трето, като са го улеснили, 22-те банки, които са страни по споразумението МОТ, както и Visa и MasterCard са сключили антиконкурентно и неподлежащо на освобождаване споразумение. С това поведение те са нарушили, от момента, в който са се присъединили към споразумението МОТ — като началната дата на антиконкурентното поведение е тази на влизането в сила на 1 януари 1997 г. на Закона относно нелоялните търговски практики, за банките, сключили споразумението МОТ, и вариращa за банките, които са се присъединили към него впоследствие — до 30 юли 2008 г., член 11, параграф 1 от този закон, а от 1 май 2004 г. — член 101, параграф 1 ДФЕС. Посоченото поведение представлявало не само ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, в смисъл че споразумението МОТ имало за цел антиконкурентно поведение, но и ограничаване „с оглед на резултата“, в смисъл че това споразумение имало ограничаващи конкуренцията последици. Комисията за защита на конкуренцията налага на седемте банки, сключили първоначално споразумението МОТ, и на Visa и на MasterCard глоби в различен размер.

12 Сезиран с жалба срещу решението на Комисията за защита на конкуренцията от Visa и MasterCard, както и от шест от банките, осъдени да платят глоба, Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Съд по административни и трудови дела Будапеща, Унгария) отхвърля жалбата.

13 Като се произнася по подадената от тези страни с изключение на MasterCard жалба, Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща, Унгария) изменя решението на Комисията за защита на конкуренцията и на процесуално основание прекратява производството по отношение на унгарското дъщерно дружество на ING Bank. Що се отнася до останалите страни, той отменя посоченото решение и връща делото на Комисията за защита на конкуренцията за ново разглеждане.

14 Комисията за защита на конкуренцията подава касационна жалба пред запитващата юрисдикция, Kúria (Върховен съд, Унгария), срещу решението на Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща).

15 Запитващата юрисдикция иска на първо място да се установи дали едно и също поведение може да е основание за констатиране на нарушение по член 101, параграф 1 ДФЕС едновременно поради своята цел и своя антиконкурентен резултат като самостоятелни основания.

16 От една страна, по особено сложни дела националните органи за защита на конкуренцията и Европейската комисия възприемат двойно основание на решенията си, за да се избегне възможността последваща преценка, която се окаже отчасти различна, в производство за съдебен контрол, да засегне по същество решението за осъждане.

17 От друга страна, от използването на съюза „или“ в член 101, параграф 1 ДФЕС може да се направи изводът, че не е възможно едно и също споразумение да се разглежда като съдържащо ограничаване на конкуренцията както „с оглед на целта“, така и „с оглед на резултата“, доколкото решение в този смисъл би било несигурно и противоречиво по своето естество.

18 По-нататък, условията за освобождаване и санкциите непременно изисквали различна преценка в зависимост от това дали съответното ограничаване се квалифицира като ограничаване „с оглед на целта“ или „с оглед на резултата“, така че квалификацията на посоченото ограничаване засягала във всички случаи съществото на делото. Според запитващата юрисдикция, въпреки че в случай на ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ съответният орган по конкуренцията е длъжен в зависимост от фактическия контекст да извърши задълбочен анализ на резултата от въпросното ограничаване, за да може да вземе решение за налагане на санкции с подходящ размер и да е в състояние да прецени наличието на условия за освобождаване, това все пак не означава, че решение, с което се установява и санкционира антиконкурентно поведение, може да се опира на двойно основание.

19 На второ място, запитващата юрисдикция иска да се установи дали споразумението МОТ може да се счита за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“. В това отношение тя подчертава, че в практиката си по вземане на решения Комисията никога не е приемала категорична позиция по въпроса дали подобни споразумения могат да се считат за представляващи такива ограничения. Отговорът на този въпрос не намирал ясен отговор и в практиката на Съда. Освен това делото по главното производство било различно от тези, разглеждани от Комисията и от Съда до този момент. Една от тези разлики се корени във факта, че по предходните дела не е било проверявано дали обменните такси действително са били определени в един и същ размер.

20 Във връзка с последното запитващата юрисдикция отбелязва, че споразумението МОТ не е чисто хоризонтално споразумение за определяне на цени, тъй като страните по това споразумение включват без разграничение както банки издатели, така и акцептиращи банки. Впрочем дори да се предположи, че Visa и MasterCard са участвали пряко в споразумението МОТ, последното не е определяло продажни и покупни цени, а условията за операция, свързани със съответните им услуги. Запитващата юрисдикция подчертава също така, че споразумението МОТ засяга нетипичен и неперфектен конкурентен пазар, чиито резултати могат да се преодолеят само с налагането на правила. Накрая, посочената юрисдикция изтъква факта, че в миналото пазарът се е характеризирал в голямата си част с единни цени. Тя отбелязва по-конкретно че изискването на обменна такса в различни размери не би било антиконкурентно, само ако останалите условия на конкуренция между Visa и MasterCard са различни, но че в конкретния случая няма данни в този смисъл.

21 Обратно, запитващата юрисдикция признава наличието на доводи, позволяващи да се направи изводът, че споразумението МОТ води до ограничаване на конкуренцията с оглед на целта. В частност един от мотивите в основата на уеднаквяването на цените, договорено с това споразумение, бил, че става въпрос за необходимо условие по споразумението ТОТ. Тъй като обаче тази цел е изчезнала незабавно, поради факта че споразумението ТОТ всъщност не е влязло в сила, на споразумението МОТ не може да се признае каквото и да било действие. Освен това, ако такова субективно намерение да се ограничи конкуренцията е могло да съществува, ако не у банките, участвали по това споразумение, то поне у Visa и Mastercard, субективните намерения не позволяват сами по себе си да се приеме от обективна гледна точка, че споразумението МОТ е имало за цел ограничаване на конкуренцията.

22 Запитващата юрисдикция преценява, че необходимостта да се вземат предвид, освен самото съдържание на споразумението, за което се твърди, че ограничава конкуренцията, и икономическият и правният контекст, в които то се вписва, прави особено неясен въпроса къде свършва разглеждането на споразумението от гледна точка на неговата цел и къде започва разглеждането на споразумението от гледна точка на неговия резултат.

23 Накрая, доколкото Комисията за защита на конкуренцията е приела, че споразумението МОТ представлява ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ , и поради това — че то предполага косвено определяне на цени, отнасящо се до размера на таксата за обслужване, плащана от търговците, запитващата юрисдикция приема, че не става въпрос за косвено определяне на цени.

24 На трето и последно място, запитващата юрисдикция изпитва съмнения относно участието на Visa в споразумението МОТ, и по-конкретно по въпроса дали може да се счита, че това предприятие е било страна по това споразумение, при положение че то не е участвало пряко в определянето на неговото съдържание, но е направило възможно сключването на същото, и го е приело и прилагало, или пък следва по-скоро да се направи извод за наличието на съгласувана практика между него и банките, сключили споразумението. Тази юрисдикция иска да се установи и дали е необходимо да се прави такова разграничение, като същевременно отбелязва, че начинът, по който се квалифицира участието на Visa, би могъл да има последици по отношение на отговорността и на приложените санкции.

25 При тези условия Kúria (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Може ли член [101, параграф 1 ДФЕС] да се тълкува в смисъл, че едно и също поведение би могло да бъде квалифицирано като нарушение на тази разпоредба едновременно чрез ограничаване на конкуренцията както с оглед на целта, така и с оглед на резултата, макар и на основания, които леко се различават?

2) Може ли член [101, параграф 1 ДФЕС] да се тълкува в смисъл, че представлява ограничаване на конкуренцията с оглед на целта споразумението [МОТ], доколкото то определя по отношение на […] Visa и MasterCard единен размер на таксата за обмен, заплащана на банките издатели за използването на картите на посочените предприятия?

3) Може ли член [101, параграф 1 ДФЕС] да се тълкува в смисъл, че за страни по споразумението [МОТ] се смятат и [Visa и Mastercard], [макар че тези предприятия] не са участвали пряко в определянето на съдържанието на споразумението, но са направили възможно неговото сключване, приели са го и са го прилагали, или трябва да се приеме, че е налице съгласувана практика между тях и сключилите същото споразумение банки?

4) Може ли член [101, параграф 1 ДФЕС] да се тълкува в смисъл, че предвид предмета на спора, за да се прецени дали е налице нарушение на конкурентното право, не е необходимо да се разграничава дали става въпрос за участие като страна по споразумението [МОТ], или за съгласувана практика с банките, които са страни по това споразумение?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

26 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска едно и също антиконкурентно поведение да се счита едновременно като имащо за цел и за резултат ограничаване на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба.

По допустимостта

27 Budapest Bank, ERSTE Bank Hungary и MasterCard поддържат, че първият въпрос е недопустим. По-конкретно, тези две банки отбелязват, че обсъждането по настоящото дело се е отнасяло само до критериите за понятието за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“. Самите унгарски съдилища впрочем считат, че квалификацията на едно поведение като ограничаване с оглед на целта или с оглед на резултата изисква да се разгледат различни обстоятелства, така че въпросът за възможността да се направи двойна квалификация въз основа на едни и същи факти не се поставял. Според MasterCard първият въпрос е хипотетичен, тъй като, от една страна, той няма никакво въздействие върху изхода на спора по главното производство, и от друга страна, от постоянната практика на Съда произтича, че запитващата юрисдикция може да квалифицира едно и също поведение като ограничаване с оглед на целта или като ограничаване с оглед на резултата, но няма никакво задължение да го квалифицира на двойно основание.

28 Освен това, без формално да изтъква недопустимост на първия въпрос, OTP Bank счита, че същият трябва да се преформулира, като се има предвид, че от сегашната му формулировка не е ясно с какво е релевантен за спора по главното производство, докато според Magyar Külkereskedelmi Bank и унгарското правителство не може да се счита, че посоченият въпрос е релевантен за разрешаването на този спор, щом като, по мнението на първата, споразумението МОТ не ограничава конкуренцията нито с оглед на неговата цел, нито с оглед на резултата от него, а според второто едновременна преценка на целта и на резултата на едно и също поведение поставя проблем само в случай че тя наруши принципа ne bis in idem, което не е така в настоящия случай.

29 Следва да се припомни, че съгласно постоянната практика на Съда той може да откаже да се произнесе по отправено от национална юрисдикция запитване, само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с обективните факти или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 13 юли 2006 г., Manfredi и др., C-295/04—C-298/04, EU:C:2006:461, т. 27 и цитираната съдебна практика).

30 В случая е безспорно, че решението на Комисията за защита на конкуренцията, което, както следва от точки 11—14 от настоящото решение, е в основата на касационната жалба, с която е сезирана запитващата юрисдикция, квалифицира споразумението МОТ като ограничаване с оглед както на предмета му, така и на резултата от него. При тези условия не може да се приеме, че първият въпрос, с който запитващата юрисдикция цели точно да разбере дали такава двойна квалификация е съвместима с член 101, параграф 1 ДФЕС, няма никаква връзка с обективните факти или с предмета на спора по главното производство или е от хипотетично естество.

31 Впрочем никое от конкретните обстоятелства, подчертани от участниците в настоящото производство, не би могло да постави тази констатация под въпрос. В частност фактът, че една или друга от квалификациите, възприети по отношение на споразумението МОТ, евентуално би могла да е неоснователна, фактът, че не съществува никакво задължение в тежест на запитващата юрисдикция да квалифицира едно и също поведение на двойно основание, или фактът, че разглежданата в главното производство двойна квалификация не би нарушила принципа ne bis in idem, засягат основателността на решението на Комисията за защита на конкуренцията, а не допустимостта на отправения до Съда въпрос.

32 Следователно първият въпрос е допустим.

По същество

33 В самото начало трябва да се припомни, че за да попада в обхвата на забраната, предвидена в член 101, параграф 1 ДФЕС, дадено споразумение трябва да има „за своя цел или резултат“ предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар. Според постоянната практика на Съда, установена още с решение от 30 юни 1966 г., LTM (56/65, EU:C:1966:38), поради алтернативния характер на това условие, означен със съюза „или“, на първо място е необходимо да се разгледа самата цел на споразумението (решения от 26 ноември 2015 г., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, т. 16 и от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия, C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 24).

34 Така, когато антиконкурентната цел на дадено споразумение е установена, не е необходимо да се разглежда неговият резултат за конкуренцията (решения от 26 ноември 2015 г., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, т. 17 и от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия, C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 25).

35 Всъщност от практиката на Съда следва, че определени видове съгласуване между предприятия са достатъчно вредни за конкуренцията с оглед на тяхната цел, за да може да се приеме, че не е необходимо да се преценяват последиците от тях. В основата на тази съдебна практика е обстоятелството, че определени форми на съгласуване между предприятия могат по самото си естество да бъдат разглеждани като вредни за доброто функциониране на нормалната конкуренция (решения от 11 септември 2014 г., MasterCard и др./Комисия, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, т. 184 и 185 и от 20 януари 2016 г., Toshiba Corporation/Комисия, C-373/14 P, EU:C:2016:26, т. 26).

36 Ето защо е прието, че за някои тайни действия като тези, които водят до хоризонтално ценообразуване от картелите, може да се счита, че е толкова вероятно да имат негативни последици по-специално за цената, количеството или качеството на стоките и услугите, че за целите на прилагането на член 101, параграф 1 ДФЕС може да се приеме, че не е необходимо да се доказват конкретните последици от тях за пазара. Всъщност опитът показва, че подобни действия водят до намаляване на производството и увеличаване на цените, при което се стига до лошо разпределяне на ресурсите в ущърб по-специално на потребителите (решения от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 51 и от 26 ноември 2015 г., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, т. 19).

37 Като се има предвид припомнената в точки 35 и 36 от настоящото решение съдебна практика, основният правен критерий, за да се определи дали дадено споразумение ограничава конкуренцията „с оглед на целта“ му, е следователно констатацията, че такова споразумение е само по себе си достатъчно вредно за конкуренцията, така че не е необходимо да се установява какъв е резултатът от него (решение от 26 ноември 2015 г., Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, т. 20 и цитираната съдебна практика).

38 Напротив, когато от анализа на даден вид съгласуване между предприятия не следва, че то в достатъчна степен вреди на конкуренцията, трябва да се разгледат последиците от него, а за да се забрани, е необходимо да са налице обстоятелства, с които се установява, че всъщност конкуренцията е била в значителна степен или предотвратена, или ограничена, или нарушена (решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 52 и цитираната съдебна практика).

39 Макар по този начин от практиката на Съда, спомената в точки 33—38 от настоящото решение, да следва, че когато дадено споразумение е квалифицирано като ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ по член 101, параграф 1 ДФЕС, не е необходимо освен това да се доказва и резултатът от това споразумение, за да се приеме, че то е забранено по силата на тази разпоредба, Съдът впрочем вече е констатирал, що се отнася до единно поведение, че последното е имало както за цел, така и за резултат ограничаването на конкуренцията (вж. в този смисъл по-конкретно решения от 1 октомври 1987 г., Van Vlaamse Reisbureaus, 311/85, EU:C:1987:418, т. 17, от 19 април 1988 г., Erauw-Jacquery, 27/87, EU:C:1988:183, т. 14 и 15, от 27 септември 1988 г., Ahlström Osakeyhtiö и др./Комисия, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 и 125/85—129/85, EU:C:1988:447, т. 13 и от 9 юли 2015 г., InnoLux/Комисия, C-231/14 P, EU:C:2015:451, т. 72).

40 От това следва, че фактът, че констатиране на ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ освобождава компетентния орган или юрисдикция от необходимостта да разглежда резултатите от същото, изобщо не означава, че този орган или юрисдикция не може да ги разгледа, когато намира това за уместно.

41 Съображенията в предходната точка не се поставят под въпрос от тези, които изтъква запитващата юрисдикция, според които, в случай на ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, от една страна, би било по-трудно да се обоснове освобождаване на основание член 101, параграф 3 ДФЕС, отколкото в случай на ограничаване „с оглед на резултата“, и от друга страна, ограничаването „с оглед на целта“ би било по-строго санкционирано, отколкото ограничаване „с оглед на резултата“.

42 В това отношение следва да се отбележи, че фактът, че при необходимост съображенията, които са в основата на квалифицирането на дадено поведение като ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, имат значение и при разглеждането на въпроса дали това ограничаване може да бъде освободено на основание член 101, параграф 3 ДФЕС или при разглеждането на санкцията, която следва да се наложи във връзка с посоченото ограничаване, няма никакво въздействие върху възможността компетентният орган по конкуренцията да квалифицира поведението на предприятие като ограничаващо конкуренцията на основание член 101, параграф 1 ДФЕС както с оглед на целта на същото, така и с оглед на резултата от него.

43 Накрая, следва да се добави, че както отбелязва генералният адвокат в точки 29 и 30 от заключението си, възможността, която има компетентният орган или юрисдикция, да квалифицира едно и също антиконкурентно поведение като ограничаване и „с оглед на целта“, и „с оглед на резултата“, това със сигурност не освобождава този орган или юрисдикция от задължението, от една страна, да подкрепи своите констатации за тази цел с необходимите доказателства, и от друга страна, да уточни до каква степен посочените доказателства се отнасят към единия или другия вид нарушение, установено по този начин.

44 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допуска да се приеме, че едно и също антиконкурентно поведение има едновременно за цел и за резултат ограничаване на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба.

По втория въпрос

45 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че междубанково споразумение, с което се определя единен размер на обменната такса, заплащана при извършване на платежна операция с карта, на банките — издатели на такива карти, предлагани от действащите на съответния национален пазар дружества за услуги с картови плащания, може да се квалифицира като споразумение, което има „за цел“ предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба.

По допустимостта

46 Комисията за защита на конкуренцията, Magyar Külkereskedelmi Bank, MasterCard и унгарското правителство поддържат, че вторият въпрос е недопустим, поради това че Съдът няма компетентност да се произнася по конкретното прилагане на член 101, параграф 1 ДФЕС към фактическите обстоятелства по делото в главното производство.

47 В това отношение следва да се припомни, че в рамките на производство по член 267 ДФЕС, основаващо се на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда, ролята на последния се свежда до тълкуването на разпоредбите от правото на Съюза, във връзка с които е отправено запитването (решение от 14 март 2013 г., Allianz Hungária Biztosító и др., C-32/11, EU:C:2013:160, т. 29).

48 Когато се произнася по преюдициално запитване обаче, Съдът може при необходимост да даде пояснения, за да насочи националната юрисдикция при нейната преценка (решение от 13 юли 2006 г., Manfredi и др., C-295/04—C-298/04, EU:C:2006:461, т. 48 и цитираната съдебна практика). Всъщност, макар Съдът да не разполага с компетентност в рамките на член 267 ДФЕС да прилага разпоредбите на правото на Съюза към конкретни случаи, той въпреки това може да предостави на националната юрисдикция тълкувателните критерии, необходими за решаването на спора (вж. по-конкретно решения от 26 януари 1977 г., Gesellschaft für Überseehandel, 49/76, EU:C:1977:9, т. 4 и от 8 юли 1992 г., Knoch, C-102/91, EU:C:1992:303, т. 18).

49 В настоящия случай от мотивите на акта за преюдициално запитване е видно, че запитващата юрисдикция по същество иска от Съда не да се произнесе по конкретното прилагане на член 101, параграф 1 ДФЕС към обстоятелствата по делото в главното производство, а по въпроса дали междубанково споразумение, с което се определя единен размер на обменната такса, заплащана при извършване на операция по плащане с карта, на банките — издатели на такива банкови карти, може с оглед на тази разпоредба да се квалифицира като споразумение, което има за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията.

50 Следователно вторият въпрос е допустим.

По същество

51 В допълнение към съображенията, изложени в точки 33—40 от настоящото решение, Съдът вече е постановил, че за да се прецени дали определено споразумение между предприятия или решение на сдружение на предприятия е вредно в достатъчна степен — така че да се счете за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на член 101, параграф 1 ДФЕС — следва да се разгледат съдържанието на неговите разпоредби, преследваните с него цели, както и икономическият и правен контекст, в който то се вписва. При преценката на този контекст следва също така да се вземе под внимание естеството на засегнатите стоки или услуги, както и

реалните условия на функционирането и структурата на въпросния пазар или пазари (решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 53 и цитираната съдебна практика).

52 Що се отнася до вземането под внимание на целите, преследвани от мярка, която е предмет на преценка по член 101, параграф 1 ДФЕС, Съдът вече е постановил, че фактът, че дадена мярка се счита за преследваща легитимна цел, не изключва възможността — като се има предвид съществуването на друга цел, преследвана от същата, която следва да се разглежда от своя страна като нелегитимна, и предвид също така съдържанието на разпоредбите на тази мярка и контекста, в който тя се вписва — посочената мярка да се разглежда като имаща за цел ограничаване на конкуренцията (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 70).

53 Освен това, макар и намерението на страните да не представлява необходим елемент за установяване на ограничителния характер на дадено споразумение между предприятия, няма забрана органите в областта на конкуренцията или националните юрисдикции и тези на Съюза да го вземат предвид (решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 54 и цитираната съдебна практика).

54 По-нататък, понятието за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ трябва да се тълкува ограничително. Всъщност понятието за ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ е приложимо само към някои видове съгласувания между предприятия, отличаващи се с достатъчна степен на вредност по отношение на конкуренцията, за да се приеме, че не е необходимо разглеждане на техните резултати, доколкото в противен случай Комисията би била освободена от задължението да доказва конкретните последици върху пазара от споразумения, за които изобщо не е установено, че поради самото им естество засягат доброто функциониране на нормалната конкуренция. В това отношение не е релевантно обстоятелството, че видовете споразумения, предвидени в член 101, параграф 1 ДФЕС, не представляват изчерпателен списък на забранените тайни споразумения (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 58 и цитираната съдебна практика).

55 В случай че не може да се счита, че съответното споразумение има ограничаваща конкуренцията цел, би трябвало да се прецени дали същото може да се счита за забранено поради произтичащите от него нарушения на конкуренцията. За тази цел, както Съдът многократно е постановявал, конкуренцията трябва да се разгледа в реалния контекст, в който би се проявила при липсата на това споразумение, за да се прецени влиянието на същото върху параметрите на конкуренцията, като по-специално цената, количеството и качеството на стоките или услугите (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., MasterCard и др./Комисия, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, т. 161 и 164 и цитираната съдебна практика).

56 В конкретния случай от преддадената на Съда преписка е видно, че могат да бъдат идентифицирани три отделни пазара в областта на отворените системи на банкови карти, а именно, най-напред, „междусистемният пазар“, в рамките на който различните картови схеми се конкурират, на следващо място, „пазарът на издаване“, в рамките на който банките издатели се конкурират за клиентелата на притежателите на банкови карти, и на последно място, „пазарът на акцептиране“, в рамките на който акцептиращите банки се конкурират за клиентелата на търговците.

57 Според индикациите на запитващата юрисдикция органът по конкуренцията е приел в решението си, че споразумението МОТ ограничава конкуренцията с оглед на целта, по-конкретно поради това, че на първо място, то неутрализира най-важният елемент от

ценовата конкуренция на междусистемния пазар в Унгария, на второ място, самите банки са му предоставили ограничаваща конкуренцията роля на пазара на акцептиране в тази държава членка, и на трето място, то непременно е засегнало конкуренцията на последния пазар.

58 Пред Съда Комисията за защита на конкуренцията, унгарското правителство и Комисията изтъкват, също в този смисъл, че споразумението МОТ представлява ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, тъй като предполага косвено определяне на таксите за обслужване, които изпълняват функцията на цена на пазара на акцептиране в Унгария. Обратно, шестте разглеждани по главното производство банки, както и Visa и MasterCard, оспорват това.

59 Що се отнася до това дали с оглед на релевантните обстоятелства, характеризиращи положението в главното производство, както и на икономическия и правния контекст, в който то се вписва, споразумение като споразумението МОТ може да бъде квалифицирано като ограничаване „с оглед на целта“, следва да се подчертае, че както е видно от точка 47 от настоящото решение, запитващата юрисдикция трябва да прецени в крайна сметка дали споразумението МОТ е имало ограничаваща конкуренцията цел. Съдът впрочем не разполага с всички елементи, които биха могли да се окажат релевантни в това отношение.

60 По отношение на елементите, действително предадени на Съда, следва да се отбележи, най-напред, що се отнася до съдържанието на споразумението МОТ, че е безспорно, че последното е уеднаквило размера на обменните такси, които акцептиращите банки плащат на банките издатели, когато се извърши операция по плащане с карта, издадена от банка, която е член на схемата за картово плащане, предложена от Visa или от MasterCard.

61 В това отношение следва да се констатира, че както отбелязва генералният адвокат по същество в точка 53 от заключението си, както от гледна точка на конкуренцията между две схеми за картови плащания, така и от тази на конкуренцията между акцептиращите банки по отношение на таксите за обслужване, споразумение като споразумението МОТ не определя пряко покупните или продажните цени, а уеднаквява един аспект от разхода, който акцептиращите банки приемат в полза на банките издатели в замяна на услугите, задействани при използването на издадените от последните банки карти като средство за разплащане.

62 Въпреки това от самия текст на член 101, параграф 1, буква а) ДФЕС произтича, че споразумение, което „[…] косвено определя покупни или продажни цени“, също би могло да се счита за имащо за цел предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар. Следователно се поставя въпросът дали може да се счита, че споразумение като споразумението МОТ се числи към косвеното определяне на цени, по смисъла на тази разпоредба, тъй като определя косвено таксите за обслужване.

63 Освен това от текста на член 101, параграф 1, буква а) ДФЕС, и по-конкретно от израза „и в частност“, произтича също че както беше отбелязано в точка 54 от настоящото решение, видовете споразумения, предвидени в член 101, параграф 1 ДФЕС, не представляват изчерпателен списък на забранените тайни споразумения, като по този начин на други видове споразумения може да се признае квалификацията на ограничаване „с оглед на целта“, когато такава квалификация се извърши съобразно изискванията, произтичащи от практиката на Съда, припомнена в точки 33—39, 47 и 51—55 от настоящото решение. Следователно не може поначало да се изключи и квалифициране на споразумение като споразумението МОТ като ограничаване „с оглед на целта“, тъй като то неутрализира елемент от конкуренция между две схеми за картови плащания.

64 В това отношение от акта за преюдициално запитване следва, че в споразумението МОТ са определени едни и същи размери на обменната такса за различни платежни операции, осъществени посредством картите, предлагани от Visa и от Mastercard. Впрочем част от

предишните единни разходи е нараснала, но друга част от тях е запазена в същия размер като преди. През периода, в който споразумението МОТ е било в сила, а именно от 1 октомври 1996 г. до 30 юли 2008 г., размерът на обменната такса е намаляван няколко пъти.

65 Макар от преддадената на Съда преписка да е видно, че в споразумението МОТ са включени конкретни проценти и суми за целите на определянето на обменната такса, съдържанието на това споразумение все пак не разкрива непременно ограничаване „с оглед на целта“, при липсата на установен вреден за конкуренцията характер на неговите разпоредби.

66 По-нататък, що се отнася до преследваните със споразумението МОТ цели, Съдът вече е постановил, че що се отнася до двустранни по своето естество системи за плащане с карта като предлаганите от Visa и от MasterCard, компетентният орган или юрисдикция трябва да анализира изискванията за равновесие между дейностите по издаване и по акцептиране в рамките на разглежданата схема за плащане, за да определи дали съдържанието на споразумение или решение на сдружение на предприятия показва наличието на ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ по смисъла на 101, параграф 1 ДФЕС (вж. в този смисъл решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 76 и 77).

67 Всъщност, за да се прецени дали дадено съгласуване между предприятия е по естеството си вредно за нормалното функциониране на конкуренцията, следва да се вземе предвид всеки релевантен елемент — с оглед по-специално на естеството на разглежданите услуги, както и на реалните условия на функционирането и на структурата на пазарите — относно икономическия или правния контекст, в който посоченото съгласуване се вписва, без да е важно дали подобен елемент спада към съответния пазар (решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 78).

68 Това трябва да е така в частност когато този елемент се състои именно в отчитането на наличието на взаимодействия между съответния пазар и друг, свързан с него, но отделен пазар, и на по-голямо основание, когато са налице взаимодействия между двата аспекта на двустранна система (решение от 11 септември 2014 г., CB/Комисия, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, т. 79).

69 В настоящия случай макар елементите, съдържащи се в преддадената на Съда преписка, да подсказват, че споразумението МОТ е преследвало няколко цели, запитващата юрисдикция трябва да определи коя или кои от тези цели са действително установени.

70 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че преследването на целите, определени в споразумението ТОТ — въпреки че то не е влязло в сила — е изиграло роля в сключването на споразумението МОТ и в изчисляването на предвидените в него единни ставки. Споразумението ТОТ обаче е имало за цел именно да определи, по категории търговци, минималния размер на единната такса за обслужване, дължима от последните.

71 При това положение някои елементи, съдържащи се в преддадената на Съда преписка, сочат, че една от целите на споразумението МОТ е била да осигури известно равновесие между дейностите по издаване и тези по акцептиране в системата за картови плащания, разглеждана по главното производство.

72 По-специално, от една страна, обменните такси са били уеднаквени не посредством минимални и максимални прагове, а чрез фиксирани размери. Ако целта на споразумението МОТ е била само да гарантира, че търговците заплащат такса за обслужване, достигаща определен размер, за страните по това споразумение щеше да е възможно да предвидят само минимални прагове за обменните такси. От друга страна, макар че обменната такса се заплаща на банките издатели в замяна на услугите, задействани посредством използването на карта за плащане, от преддадената на Съда преписка е видно, че през 2006 г. и 2007 г. банките са били уведомени от

MasterCard и от Visa, че извършени от всяко от тях проучвания на разходите показват, че равнищата на разходите, определени в споразумението МОТ, не са били достатъчни, за да покрият всички разходи, понесени от банките издатели.

73 Не може да се изключи обаче такива обстоятелства да сочат, че споразумението МОТ е имало за цел не да гарантира долен праг на таксите за обслужване, а да установи известно равновесие между дейностите по „издаване“ и по „акцептиране“ в рамките на всяка от схемите за картови плащания, разглеждани в делото по главното производство, за да се гарантира покриването на някои разходи, породени от използването на карти в рамките на платежни операции, като същевременно се защитят тези схеми от нежелателните последици, които биха произтекли от твърде висок размер на обменни такси и по този начин съответно на такси за обслужване.

74 Запитващата юрисдикция отбелязва също че споразумението МОТ, неутрализирайки конкуренцията между двете схеми за картови плащания, разглеждани по главното производство, по отношение на аспекта от разходите, който представлява обменната такса, е могло да има за последица увеличаване на интензитета на конкуренцията между тези схеми в други отношения. По-конкретно, тази юрисдикция отбелязва, че както решението на Комисията за защита на конкуренцията, така и касационната жалба, с която е сезирана, се градят на предпоставката, че характеристиките на продуктите, предлагани от Visa и от MasterCard, са по същество едни и същи. Посочената юрисдикция обаче подчертава, че е възможно тези характеристики да са варирали през периода на проявление на критикуваното антиконкурентно поведение. Според същата юрисдикция уеднаквяването на обменните такси е могло да създава конкуренция, що се отнася до останалите характеристики, условия на сделката и цена на тези продукти.

75 Ако случаят действително е такъв, което запитващата юрисдикция следва да провери, противоречащо на член 101, параграф 1 ДФЕС ограничаване на конкуренцията на пазара на схемите за плащане в Унгария може да се констатира само след преценка на конкуренцията, която би съществувала на този пазар, ако споразумението МТО не съществуваше — преценка, която, както следва от точка 55 от настоящото решение, зависи от разглеждането на резултатите от това споразумение.

76 Всъщност, както отбелязва генералният адвокат в точки 54 и 63—73 от заключението си, за да се обоснове квалифицирането на дадено споразумение като ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“, без да се налага анализ на резултатите от него, трябва да е налице достатъчно солиден и надежден опит, за да може да се приеме, че по самото си естество това споразумение е вредно за доброто функциониране на конкуренцията.

77 В конкретния случай обаче, що се отнася, от една страна, до конкуренцията между двете схеми за картови плащания, елементите, с които разполага Съдът, не позволяват да се определи дали премахването на конкуренцията между Visa и MasterCard по отношение на аспекта на разходите, изразяващ се в обменните такси, е само по себе си достатъчно вредно за конкуренцията, за да може да се приеме, че не е необходимо да се преценяват последиците от него. В това отношение, освен съображенията, изложени в точки 74 и 75 от настоящото решение, следва да се отбележи, че представените пред Съда доводи, целящи да установят наличието в конкретния случай на ограничаване „с оглед на целта“, се свеждат в основни линии до това да се поддържа, че съществуването на един и същ размер на обменната такса между тези две схеми е подсилило антиконкурентните последици, произтичащи от уеднаквяването на тези такси в рамките на всяка една от тях.

78 От друга страна, що се отнася до пазара на акцептиране в Унгария, дори да се предположи, че споразумението за МОТ е имало за цел по-конкретно да определи долен праг, приложим за таксите за обслужване, пред Съда не са представени достатъчно доказателства, позволяващи да

се установи, че това споразумение е достатъчно вредно за конкуренцията на този пазар, за да може да се констатира ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“. Запитващата юрисдикция обаче трябва да извърши необходимите проверки в това отношение.

79 По-конкретно, в настоящия случай, при условие запитващата юрисдикция да извърши необходимите проверки в това отношение, представените за тази цел доказателства не позволяват да се заключи, че е налице достатъчно общ и постоянен опит, за да може да се приеме, че вредността за конкуренцията на споразумение като разглежданото по главното производство обосновава пълно освобождаване от разглеждане на конкретните последици от това споразумение за конкуренцията. Елементите, на които се опират органът по конкуренцията, унгарското правителство и Комисията в това отношение, а именно, основно на практиката на този орган по вземане на решения, както и практиката на юрисдикциите на Съюза, показват в настоящото положение точно необходимостта от извършване на задълбочен преглед на последиците от такова споразумение, за да се провери дали то действително е имало за резултат въвеждането на долен праг, приложим за таксите за обслужване, и дали спрямо положението, което би било налице, ако това споразумение не беше съществувало, то е представлявало ограничаване на конкуренцията с оглед на резултата.

80 Накрая, що се отнася до контекста, в който се вписва споразумението МОТ, на първо място е вярно, както поддържа Комисията, че нито сложността на схемите за картови плащания от вида на разглежданата в главното производство, нито двустранното естество на тези схеми като такова, нито съществуването на вертикални отношения между различните видове засегнати икономически оператори биха могли сами по себе си да препятстват квалифицирането на споразумението МОТ като ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ (вж. по аналогия решение от 14 март 2013 г., Allianz Hungária Biztosító и др., C-32/11, EU:C:2013:160, т. 43 и цитираната съдебна практика). Това обаче не променя факта, че такава антиконкурентна цел трябва да бъде установена.

81 На второ място, пред Съда бе изтъкнато, че конкуренцията между схемите за картови плащания в Унгария не е довела до намаляване, а до увеличаване на обменните такси, обратно на ефекта дисциплина, който обикновено конкуренцията оказва върху цените в условията на пазарна икономика. Според тези елементи това се дължало по-специално на факта, че търговците могат да упражняват само ограничен натиск върху определянето на обменните такси, докато банките издатели имат интерес да извличат приходи от по-високи такси.

82 В хипотезата, при която запитващата юрисдикция констатира и съществуването a priori на сериозни индикации, годни да докажат, че споразумението МОТ е повлякло такъв натиск за увеличаване или поне двусмислени или противоречиви елементи в това отношение, тези индикации или елементи не могат да не бъдат отчетени от посочената юрисдикция при проверката ѝ за съществуването в конкретния случай на ограничаване „с оглед на целта“. Всъщност, обратно на това, което, изглежда, може да се изведе от писменото становище на Комисията в това отношение, фактът, че при липсата на споразумението МОТ размерът на обменните такси, произтичащ от конкуренцията, би бил по-висок, е релевантен за целите на проверката за съществуването на ограничаване, произтичащо от това споразумение, тъй като такова обстоятелство има връзка именно с антиконкурентната цел, за която е критикувано посоченото споразумение, що се отнася до пазара на акцептиране в Унгария, а именно че същото споразумение е ограничило намаляването на обменните такси и вследствие на това — натиска към намаляване, който търговците са могли да упражняват върху акцептиращите банки с цел да постигнат намаление на таксите за обслужване.

83 Нещо повече, ако съществуваха сериозни индикации, че ако споразумението МОТ не беше сключвано, от това би последвал натиск за увеличаване на размера на обменните такси, така че да не може да се поддържа, че това споразумение съставлява ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ на пазара на акцептиране в Унгария, би следвало да се извърши задълбочен

преглед на последиците от посоченото споразумение, в рамките на който, съобразно съдебната практика, припомнена в точка 55 от настоящото решение, би трябвало да се разгледа конкуренцията, в случай че това споразумение не беше съществувало, за да се прецени въздействието на последното върху параметрите на конкуренцията и по този начин да се провери дали то действително е повлякло ограничаващи конкуренцията резултати.

84 На трето и последно място, следва да се отбележи, че се оказва релевантно също така при разглеждането дали споразумението относно МОТ може да се квалифицира като ограничаване „с оглед на целта“ подчертаното от запитващата юрисдикция обстоятелство, че сред банките, които са били страни по това споразумение, фигурират без разграничение операторите, пряко засегнати от обменните такси, а именно както банките издатели, така и акцептиращите банки — качества, които впрочем често съвпадат.

85 По-специално, макар подобно обстоятелство само по себе си изобщо да не е пречка да се констатира ограничаване на конкуренцията „с оглед на целта“ по отношение на споразумение като разглежданото в главното производство, то може да има определено значение при проверката дали споразумението МОТ е имало за цел да осигури известно равновесие в рамките на всяка от съответните схеми за картови плащания, за които става въпрос в случая. Всъщност не само банките издатели и акцептиращите банки са могли да се стремят с това споразумение да намерят начин да съвместят евентуално разнопосочните си интереси, а банките, присъстващи както на пазара на издаване, така и на този на акцептиране, може би са искали също така да постигнат размер на обменната такса, позволяващ да се защитят най-добре техните дейности на тези два пазара.

86 С оглед на всички гореизложени съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че междубанково споразумение, което определя единен размер на обменната такса, дължима при извършване на операция по плащане с карта, на банките — издатели на такива карти, предлагани от дружествата за платежни услуги с карти, които осъществяват дейност на съответния национален пазар, не може да се квалифицира като споразумение, което има „за цел“ предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба, освен ако това споразумение предвид неговия текст, цели и контекст може да се счита за достатъчно вредно за конкуренцията, за да може да бъде квалифицирано по този начин, като това следва да се провери от запитващата юрисдикция.

По третия и четвъртия въпрос

87 С третия и четвъртия си въпрос, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че е необходимо да се уточни естеството на участието на дружества, предоставящи услуги за картови плащания, които не са участвали пряко в определянето на съдържанието на междубанково споразумение, считано за антиконкурентно с оглед на тази разпоредба, но които са направили възможно сключването на това споразумение, приели са го и го прилагали и, при утвърдителен отговор, дали такива дружества трябва да се считат за страни по посоченото споразумение или за страни по съгласувана практика с банките, сключили същото това споразумение на основание посочената разпоредба.

88 От акта за преюдициално запитване е видно, че третият и четвъртият въпрос са поставени в случай че в последващо производство запитващата юрисдикция трябва да даде насоки, които са в съответствие с правото на Съюза. Тази юрисдикция отбелязва в частност че в решението, обжалвано пред нея с касационна жалба, Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща) не е засегнал въпроса за участието на Visa в споразумението МОТ с оглед на правото на Съюза, а Visa не е подало насрещна касационна жалба пред запитващата юрисдикция по този въпрос.

89 По-нататък, в хода на съдебното заседание пред Съда MasterCard отбелязва, че спорът по главното производство няма никакво въздействие върху неговото правно положение, при положение че — също както е видно от акта за преюдициално запитване — MasterCard не е обжалвало решението, постановено в първоинстанционното производство от Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Съд по административни и трудови дела Будапеща), пред Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща).

90 От това следва, както запитващата юрисдикция изрично признава, че тълкуването на правото на Съюза, което е поискала с третия и четвъртия си въпрос, не ѝ е необходимо, за да реши спора, с който е сезирана понастоящем, а би могло да бъде полезно в рамките на евентуално бъдещо национално производство.

91 При тези условия с оглед на съдебната практика, припомнена в точка 29 от настоящото решение, третият и четвъртият въпрос трябва да се считат за недопустими поради хипотетичното им естество.

По съдебните разноски

92 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

1) **Член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че допуска да се приеме, че едно и също антиконкурентно поведение има едновременно за цел и за резултат ограничаване на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба.**

2) **Член 101, параграф 1 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че междубанково споразумение, което определя единен размер на обменната такса, дължима при извършване на операция по плащане с карта, на банките — издатели на такива карти, предлагани от дружествата за платежни услуги с карти, които осъществяват дейност на съответния национален пазар, не може да се квалифицира като споразумение, което има „за цел“ предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията по смисъла на тази разпоредба, освен ако това споразумение предвид неговия текст, цели и контекст може да се счита за достатъчно вредно за конкуренцията, за да може да бъде квалифицирано по този начин, като това следва да се провери от запитващата юрисдикция.**

Подписи